

היום נלמד בעזרת ה':

סוכה דף לו

ומי אמר רבי יהודה ארבעת מינין אין: למדנו בדף הקודם שלדעת רבי יהודה סכך כשר רק מארבעת המינים. הגמרא מקשה מהמובא בברייתא שרבי יהודה מכשיר סכך מנסרים של ארז שאין בהם רוחב ד' טפחים. ארז אינו ממין ארבעת המינים?

עשרה מיני ארזים הם: ואחד מהם הוא 'הדס'. וכוונת הברייתא הנ"ל לנסרים של הדס, כלומר העשויים מגזע ההדס. (וכפי שביארה הגמרא למעלה שלדעת רבי יהודה גם הגזע של ארבעת המינים כשר לסיכוך).

במינו היו אוגדין אותו מלמטה: ואם כן אין ראייה שאגד ממין אחר כשר, שהרי הגימוניות של זהב היו רק לתוספת נוי ולא למצות האגד – שהיתה במינו.

אמר להו רבה להנהו מגדלי הושענא: רבה אמר לאוגדי הלולב עם ההדס והערבה (הנקראים ביחד 'הושענא'), שישאירו רוח מתחת לאגד בכדי לאחוז שם את הלולב. רבה סובר שלולב אין צריך אגד, ואם כן האגד אינו מן המצוה והוא מהווה חציצה בין היד ללולב, והרי צריך לקחת את הלולב ביד ככתוב 'ולקחתם'. רבא חולק וסובר שאין זו חציצה כי כל דבר שעשוי ליפות את הלולב אינו חוצץ.

לא לינקיט איניש הושענא בסודרא: לא יחזיק אדם את הלולב כשידו עטופה בסודר משום חציצה.

אזוב קצר מספקו בחוט: כשהיו מביאים את מי החטאת מעיר לעיר, היו מכניסים אותם לתוך שפופרת העשויה מקנה ומכניסים לתוכה את האזוב להטביל אותו במים. מכיון שהיא צרה מאד כשמפלים המים יורד והאזוב קצר אי אפשר להטביל אותו במים, אלא על ידי קשירת האזוב בחוט או תפיסתו במוט דק של אריגה. לקיחה זו של האזוב היא על ידי דבר אחר ובכל אופן היא כשרה.

הגמרא דוחה. את האזוב הוא מחבר לחוט ולכוש ולכן הם נחשבים ליחידה אחת, מה שאין כן להחזיק לולב ביד עטופה בסודר שאין הסודר מחובר ללולב יתכן שזו חציצה.

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור
052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

נפל משפופרת לשוקת פסול: גם את האפר של הפרה היו מביאים בשפופרת. את האפר צריך לשפוך בידי אדם בכוונה לתוך מי החטאת. אבל אם נפל האפר מאלו פסול (כפי שנלמד מהפסוק). והרי כששפך את האפר מהשפופרת לתוך מי החטאת הוא מחזיק את האפר על ידי דבר אחר (השפופרת) ובכל אופן כשר.

לא לדוץ איניש לולבא בהושענא: דעת רבה שמין במינו חוצץ, ואילו דעת רבא שמין במינו אינו חוצץ. ממחלוקת זו נובעים שני דינים:

א. האם מותר לאגוד קודם את ההדסים והערבות יחד ואחר כך להכניס את הלולב לתוכם, או שיש לחשוש שהלולב יתלוש את עלי ההדס והערבות והם ישארו באגד ויחצצו בין היד ללולב.

ב. לא ליגוז איניש: האם מותר לקצר את אורך הלולב כשהוא אגוד עם ההדס והערבה, או שאסור כי עלי הלולב שנחתכו מחיבורם ללולב חוצצים.

הדס של מצוה אסור להריח בו: מכיון שההדס הוקצה למצוות 'נטילת ארבעת המינים' הוא אסור בהנאה (כפי שלמדנו בדף ט' לגבי עצי הסוכה שהוקצו כל שבעה, והדס נלמד מסוכה). אמנם דוקא הנאה שהיא 'דרך הנאתו' של ההדס הוקצתה – והיא ריח.

אבל אתרוג של מצוה מותר להריח בו: מכיון ש'דרך הנאתו' של האתרוג היא האכילה והיא הוקצתה, ולא הריח.

הדס במחובר מותר להריח בו: דין זה נאמר לענין הלכות שבת, שמותר להריח הדס מחובר לקרקע ולא חוששים שמא יתלוש אותו מהקרקע, מכיון שיכול להריח כראוי כשהוא מחובר. אבל אתרוג מחובר אסור להריח, מכיון שיש לחשוש שיתלוש אותו לאכילה.

הואיל וגבוה מכולן: ר' ירמיה סבר שהכוונה שהוא גבוה באופן טכני, שכך מסדרים את הלולב שיהא גבוה מכל המינים. אמר לו ר' זריקא שהלולב גבוה מצד גידולו הטבעי ולכן הוא החשוב מכולן.

משנה: והיכן היו מנענעים את הלולב? בהודו לה' תחילה וסוף: ב'הודו' שבתחילת הפרק וב'הודו' שבסוף הפרק בסוף ההלל.

גמרא: קושיא: מי אמר שחייבים בכלל לנענע שהמשנה שואלת 'והיכן היו מנענעים'?
תירוץ: משנתינו באה כהמשך למשנה לעיל בדף כט ע"ב, שנאמר שם "לולב שיש בו
 ג' טפחים כדי לנענע בו כשר", וא"כ מוכח שיש מצווה לנענע.

תנן התם שתי הלחם: קרבן חג השבועות הוא שתי הלחם ושני כבשי עצרת. את שתי
 הלחם מניח הכהן על שני הכבשים החיים ומניף אותם. את צורת ההנפה אנו לומדים
 מהנאמר בימי המילואים 'אשר הונף ואשר הורם'. 'הנפה' היא הולכה והבאה לארבע
 רוחות השמים, ואילו 'הרמה' היא למעלה ולמטה.